

Prof. ENGİN ERDEM

Personal Information

Office Phone: [+90 0312 212 6800](tel:+9003122126800) Extension: 1363

Email: eerdem@ankara.edu.tr

Web: <https://avesis.ankara.edu.tr/eerdem>

International Researcher IDs

ORCID: 0000-0002-6545-4033

Yoksis Researcher ID: 27849

Education Information

Doctorate, Ankara University, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Din Felsefesi (Dr), Turkey 2001 - 2006

Postgraduate, Ankara University, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Din Felsefesi (YI) (Tezli), Turkey 1998 - 2001

Undergraduate, Ankara University, İlahiyat Fakültesi, İlahiyat Pr., Turkey 1993 - 1998

Foreign Languages

English, B2 Upper Intermediate

Dissertations

Doctorate, İlahî Ezellik ve Yaratma Sorunu, Ankara University, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Din Felsefesi (Dr), 2006

Postgraduate, Gazali ve Swinburne'de Tanrı-Zaman İlişkisi, Ankara University, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Din Felsefesi (YI) (Tezli), 2001

Research Areas

Social Sciences and Humanities

Academic Titles / Tasks

Professor, Ankara University, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, 2021 - Continues

Associate Professor, Ankara University, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, 2016 - Continues

Assistant Professor, Ankara University, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, 2009 - Continues

Research Assistant, Ankara University, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, 1999 - 2009

Courses

TANRI'xxNIN VARLIĞI I, Postgraduate, 2018 - 2019

KANT'xxIN GEÇ DÖNEM FELSEFESİ I, Doctorate, 2018 - 2019

YARATMA METAFİZİĞİ I, Postgraduate, 2018 - 2019, 2017 - 2018, 2016 - 2017, 2015 - 2016, 2014 - 2015, 2013 - 2014,

2012 - 2013, 2010 - 2011

Din Felsefesi II, Undergraduate, 2018 - 2019, 2017 - 2018, 2016 - 2017, 2014 - 2015

Din Felsefesinin Temel Kavramları I, Doctorate, 2017 - 2018

Tanrı'nın Varlığı I, Postgraduate, 2017 - 2018

Ahlak Felsefesi, Undergraduate, 2017 - 2018, 2014 - 2015, 2013 - 2014, 2012 - 2013, 2011 - 2012, 2009 - 2010

Kant'ın Geç Dönem Felsefesi I, Doctorate, 2016 - 2017, 2015 - 2016, 2014 - 2015, 2012 - 2013, 2011 - 2012, 2010 - 2011

Tanrı ve Zaman I, Doctorate, 2016 - 2017, 2015 - 2016, 2012 - 2013, 2009 - 2010

Tanrı'nın Varlığı I, Postgraduate, 2016 - 2017, 2015 - 2016, 2014 - 2015, 2013 - 2014, 2012 - 2013, 2011 - 2012, 2010 - 2011, 2009 - 2010

Kant'ın Geç Dönem Felsefesi II, Doctorate, 2015 - 2016

Din Felsefesi I, Undergraduate, 2015 - 2016, 2014 - 2015, 2013 - 2014, 2012 - 2013

AHLAK FELSEFESİ (SEÇMELİ), Undergraduate, 2015 - 2016

TANRI VE ZAMAN II, Doctorate, 2015 - 2016, 2013 - 2014, 2012 - 2013, 2011 - 2012, 2010 - 2011, 2009 - 2010

Din Felsefesi, Undergraduate, 2013 - 2014, 2012 - 2013, 2011 - 2012, 2009 - 2010

Yaratma Metafiziği II, Postgraduate, 2013 - 2014

Tanrı'nın Varlığı II, Postgraduate, 2013 - 2014

Din Felsefesinin Problemleri, Undergraduate, 2012 - 2013, 2011 - 2012

İngilizce Felsefi Metinler I, Postgraduate, 2011 - 2012, 2010 - 2011

Yaratma Metafiziği I, Postgraduate, 2009 - 2010

Advising Theses

ERDEM E., Tanrı, zaman ve mükemmellik, Doctorate, A.KONYALI(Student), 2021

ERDEM E., Benlik, Bilinç ve Tanrı, Doctorate, M.ALPEREN(Student), 2021

ERDEM E., Ibn Rushd's approach to proofs for the existence of god, Postgraduate, A.AKMAN(Student), 2020

ERDEM E., Theodor Adorno'nun Immanuel Kant'ın Özgürlük ve Radikal Kötülük Düşüncesine Eleştirileri, Postgraduate, F.YILDIRIM(Student), 2020

ERDEM E., Tûsî ve Kâtibî'nin İsbât-ı Vâcib tartışması, Postgraduate, M.TAYFUN(Student), 2020

ERDEM E., Richard Dawkins'in Tasarım Delili Eleştirisi, Postgraduate, R.ÇAKAR(Student), 2019

ERDEM E., Dini Çeşitlilik ve İhtilafın Epistemolojisi, Doctorate, E.KÜTÜKCÜ(Student), 2019

ERDEM E., Marifetullah: İman-Delil ve Sorumluluk İlişkisi (Maturidi Örneği), Doctorate, M.BUYANKARA(Student), 2018

ERDEM E., The existence of god and his attributes in Jalal al-din al-Dawani, Postgraduate, E.ÇUBUKCU(Student), 2018

ERDEM E., Spinoza's critique of religion, Postgraduate, K.GÜRBÜZ(Student), 2018

ERDEM E., Bireyleşim problemi ve Tanrı'nın bir'liği, Postgraduate, Y.DUMAN(Student), 2015

ERDEM E., Alvin Plantinga'nın natüralizm eleştirisi, Postgraduate, E.KÜTÜKCÜ(Student), 2014

Articles Published in Other Journals

I. The Place of God in Metaphysics: A Short Analysis of Ibn Sīnā's Critique of Aristotle

Erdem E.

Studia Philosophica Wratislaviensia, vol.17, no.1, pp.53-61, 2022 (Peer-Reviewed Journal)

II. The Debate on the Necessity of the Necessary Existent in the Tradition of al-Tajrid: Al-Isfahani, al-Qushji and al-Dawani

ERDEM E.

BEYTULHIKME-AN INTERNATIONAL JOURNAL OF PHILOSOPHY, vol.11, no.2, pp.659-682, 2021 (ESCI)

III. Ebû Hanife'nin İman Anlayışı Üzerine Bazı Felsefi Mülâhazalar

ERDEM E.

Diyanet İlmi Dergi, vol.56, no.4, pp.1201-1220, 2020 (Peer-Reviewed Journal)

IV. İyilik ve Sonsuzluk: Matüridi ve Debusi'nin Metafiziğinde Ölüm ve Hayatın Anlamı

- ERDEM E.
KADER, vol.18, no.2, pp.470-487, 2020 (Peer-Reviewed Journal)
- V. **Hanefî-Mâtürîdî Gelenekete Bilgi ve İman**
ERDEM E.
Diyanet İlmî Dergi, vol.54, no.3, pp.59-78, 2018 (Peer-Reviewed Journal)
- VI. **Tanrı'nın Hayatında İki Safha Mümkün mü?**
ERDEM E.
İslami Araştırmalar, vol.26, no.3, pp.100-106, 2015 (Peer-Reviewed Journal)
- VII. **Doğal Yasa Teorisi ve İbn Sina'nın Sünnetullah Anlayışı**
ERDEM E.
Diyanet İlmî Dergi, vol.50, no.1, pp.51-66, 2014 (Peer-Reviewed Journal)
- VIII. **Varlığın ve Yokluğun Ötesi Kemalpaşazade'nin Leys ve Eys in Anlamının İncelenmesine Dair Risalesi**
ERDEM E., PEHLİVAN N.
İSLAM ARASTIRMALARI DERGİSİ: TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES, no.27, pp.87-116, 2012 (Peer-Reviewed Journal)
- IX. **Varlığın ve Yokluğun Ötesi Kemalpaşazâde'nin Leys ve Eys in Anlamının İncelenmesine Dair Risâlesi**
ERDEM E., PEHLİVAN N.
İslâm Araştırmaları Dergisi, no.27, pp.87-117, 2012 (Peer-Reviewed Journal)
- X. **Ahmed Nuri İbn Sina'nın İsbatı Vacib Yöntemi**
ERDEM E.
Dini Araştırmalar, vol.14, no.39, pp.50-69, 2011 (Peer-Reviewed Journal)
- XI. **İbn Sînâ'nın Metafizik Delili**
ERDEM E.
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, vol.52, no.1, pp.97-119, 2011 (Peer-Reviewed Journal)
- XII. **Zaman ve Kip**
ERDEM E.
Felsefe Tartışmaları, no.44, pp.49-72, 2010 (Peer-Reviewed Journal)
- XIII. **Dawkins Karmaşası Natüralizm Saçmalığı Alvin Plantinga'dan Çeviri**
ERDEM E.
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, vol.52, no.1, pp.179-191, 2009 (Peer-Reviewed Journal)
- XIV. **Kant Kötülük Ahlakî Toplum ve Tanrı'nın Varlığı Meselesi**
ERDEM E.
KUTADGUBILIG: FELSEFE-BİLİM ARASTIRMALARI DERGİSİ (PHILOSOPHY-SCIENCE RESEARCH JOURNAL), no.14, pp.13-31, 2008 (Peer-Reviewed Journal)
- XV. **Kant'ın Vahiy Anlayışı Üzerine**
ERDEM E.
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, vol.48, no.2, pp.37-49, 2007 (Peer-Reviewed Journal)
- XVI. **Leibniz'in Âdemî Dil Anlayışı Üzerine**
ERDEM E.
Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlmî Dergisi, vol.1, no.11, pp.85-95, 2007 (Peer-Reviewed Journal)
- XVII. **Al Ghazali Divine Timeless Knowledge On Tensed Facts**
ERDEM E.
ISLAMIC QUARTERLY, vol.50, no.1, pp.1-11, 2006 (Peer-Reviewed Journal)
- XVIII. **Swinburne ve İlahî Zamansallık**
ERDEM E.
Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, vol.46, no.2, pp.231-257, 2005 (Peer-Reviewed Journal)
- XIX. **Kant da ve Swinburne de Vahiy Çeviri Makale**
ERDEM E.
Ulusal Hakemli Dergi, vol.6, no.18, pp.259-283, 2004 (Peer-Reviewed Journal)

Books & Book Chapters

- I. **Bóg a metafizyka: krytyka Arystotelesa w filozofii Ibn Siny**
ERDEM E.
in: WPROWADZENIE DO METAFIZYKIMUZUŁMANSKIEJ, Mariusz Turowski, Editor, Publikacja sfinansowana przez Instytut Filozofii oraz Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, pp.29-41, 2023
- II. **Şüphenin Tarihi ve Şüphecilik**
ERDEM E., ERKAN A.
in: İslam Düşüncesinde Şüphe, Fatih Kanca, Kenan Oral, Editor, İlahiyat, Ankara, pp.13-45, 2023
- III. **Cumhuriyetin 100. Yılında Din Felsefesi**
ERDEM E.
in: Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye'de İlahiyat Eğitimi, İrfan Aycan, Esra Gözeler, Nurullah Yazar, Editor, Ankara Üniversitesi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Ankara, pp.577-595, 2023
- IV. **Metafizik mi Ontoloji mi?: Piotr Jaroszyński'nin İbn Sînâ Yorumu Hakkında Kısa Bir Analiz**
ERDEM E.
in: Türkiye'de İslam Felsefesi Prof. Dr. Mehmet Bayraktar'a Armağan, Mehmet Vural, Editor, Elis, Ankara, pp.231-246, 2022
- V. **İbn Sînâ's Critique of Deism: A Debate on God's Creation and Sustaining**
ERDEM E.
in: Revisiting Ibn Sina's (Avicenna) Heritage, Kadircan Hıdır Keskinbora, Editor, Peter Lang, Berlin, pp.101-118, 2021
- VI. **Felsefe İlimi: Doğuş Dönemi**
ERDEM E.
in: Tarihte Müslümanlar 2, Mehmet Özdemir, Editor, Otto, Ankara, pp.211-214, 2020
- VII. **İBN BÂCCE (Ö. 533/1139)**
ERDEM E.
in: Tarihte Müslümanlar 3, Mustafa Demirci, Editor, Otto, Ankara, pp.520-522, 2020
- VIII. **Felsefe İlimi: Eleştiri ve Sentez Dönemi**
ERDEM E.
in: Tarihte Müslümanlar 3, Mustafa Demirci, Editor, Otto, Ankara, pp.509-512, 2020
- IX. **Felsefe İlimi: Teşekkül Dönemi**
ERDEM E.
in: Tarihte Müslümanlar 2, Mehmet Özdemir, Editor, Otto, Ankara, pp.555-557, 2020
- X. **İlahiyat Terimleri Sözlüğü**
ERDEM E., AY M.
Grafiker, Ankara, 2019
- XI. **İbn Sina Metafiziği**
ERDEM E., CEYLAN Ç., KALAYCI R., MESNAGER S.
in: METAFİZİK: Filozofların Metafizik Sistemleri, Abdülkadir Çüçen, Editor, Sentez, Bursa, pp.207-233, 2019
- XII. **Tanrı'nın Varlığının Delilleri**
ERDEM E.
in: Din Felsefesi, Latif Tokat, Editor, Bilay, Ankara, pp.87-120, 2018
- XIII. **İslam Felsefesinde Akıl-İman İlişkisi/Die Beziehung von Vernunft und Glauben in der islamischen philosophie**
ERDEM E.
in: Glaube und Vernunft in Christendom und Islam/Islam ve Hıristiyanlık'xxta Akıl ve İman (Türkçe-Almanca), Heinzmann Richard, Selçuk Mualla, Editor, Kohlhammer, Stuttgart, pp.131-155, 2017
- XIV. **Müslüman Gelenekte Üç Varlık Tasavvuru Üç Dünya Görüşü**
ERDEM E.
in: Dini Düşüncede Gelenek, Dönüşüm ve Gelecek, Düzgün Şaban Ali, Günal Tuğba, Editor, Endülüs, İstanbul, pp.249-264, 2017

- XV. **İslam Düşüncesinde Kelam-Metafizik Diyalektiği**
ERDEM E.
in: Kelam İlmi ve İslam Hukukunda İçerik Sorunları, Çelebi İlyas, Bulğen Mehmet, Editor, Ensar Nesriyat, İstanbul, pp.257-275, 2017
- XVI. **Varlıktan Tanrı ya İbn Sina nın Metafizik Delili Gözden Geçirilmiş Baskı**
ERDEM E.
Endülüs, İstanbul, 2016
- XVII. **Seküler/Post-Seküler Dünyada Dinin Yeri**
ERDEM E.
in: Dini Düşüncede Sorunlar ve Yorumlar, Şaban Ali Düzgün, Tuğba Günal, Editor, Endülüs, İstanbul, pp.116-137, 2016
- XVIII. **Teşvik (Analogia Entis)**
ERDEM E.
in: İslamiyet Hıristiyanlık Kavramları Sözlüğü I II Türkçe Almanca Almanca Türkçe, Heinzman Richard, Selçuk Mualla, vd., Editor, Ankara Üniversitesi Yayınevi-Herder, Ankara, pp.781-783, 2016
- XIX. **Din Felsefesi**
ERDEM E.
in: İlahiyata Giriş, İhsan Çapçioğlu, Editor, Otto, Ankara, pp.133-146, 2016
- XX. **Ateizm ve Kanıtları**
ERDEM E.
in: Din Felsefesi El Kitabı, Prof. Dr. Recep Kılıç, Prof. Dr. Mehmet Sait Reçber, Editor, Grafiker, Ankara, pp.157-184, 2016
- XXI. **Doğal Yasa Teorisi ve İbn Sînâ'nın 'Sünnet(ullah' Anlayışı**
ERDEM E.
in: Eş Şeyhu r Reis İbn Sînâ, DİB, Editor, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, pp.99-122, 2015
- XXII. **Doğal Yasa Teorisi ve Matüridi Ahlakı**
ERDEM E.
in: Geçmişten Geleceğe Ahlak, Asife Ünal, Editor, Bartın Üniversitesi Yay., Bartın, pp.137-146, 2015
- XXIII. **10-13. Asır Horasan Maverâünnehir Düşüncesinde Temel din Felsefesi problemleri**
ERDEM E.
in: Çağdaş Türk Düşüncesinin İnşası Yolunda Prof Dr Süleyman Hayri Bolay Armağanı, KILIÇ, RECEP, Editor, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Ankara, pp.203-211, 2015
- XXIV. **Ateizm ve Kanıtları**
ERDEM E.
in: Din Felsefesi, Kılıç Recep, Reçber M. Sait, Editor, Grafiker, Ankara, pp.157-190, 2014
- XXV. **Kötülük Problemi**
ERDEM E.
in: Din Felsefesi, Kılıç Recep, Editor, ANKÜZEM, Ankara, pp.302-335, 2013
- XXVI. **Ateizm ve Ateistik Kanıtlar**
ERDEM E.
in: Din Felsefesi, Kılıç Recep, Editor, ANKÜZEM, Ankara, pp.262-300, 2013
- XXVII. **Ölüm Sonrası Hayat**
ERDEM E.
in: Din Felsefesi, Kılıç Recep, Editor, ANKÜZEM, Ankara, pp.434-467, 2013
- XXVIII. **Metafizik Delil İbn Sînâ nın İsbât ı Vâcib Yöntemi**
ERDEM E.
Yayınevi, Ankara, 2012
- XXIX. **Hocazade (1422-1488) ve "Mucib'un Biz-zat" Düşüncesi**
ERDEM E.
in: Türk Düşüncesinde Gezintiler, Bolay Süleyman Hayri , Editor, Nobel, Ankara, pp.143-153, 2007
- XXX. **Davud el-Kayseri ve İlahi Zamansallık**

ERDEM E.

in: Türk Düşüncesinde Gezintiler, Bolay Süleyman Hayri, Editor, Nobel, Ankara, pp.98-107, 2007

Refereed Congress / Symposium Publications in Proceedings

- I. **Ali Kuşçu: Zorunlu Varlık'ın Zorunluluğu Üzerine Bir Tartışma**
ERDEM E.
14. ve 15. Yüzyıl İslam Düşüncesinde Felsefe, Kelam ve Tasavvuf, Ankara, Turkey, 13 July 2020, vol.1, pp.91-98
- II. **İstanbul'da İbn Sinacı Bir Filozof: Ali Kuşçu**
ERDEM E., PEHLİVAN N., AYDIN Y. A., ÇAĞIR A.
Osmanlı Düşüncesi Kaynakları ve Tartışma Konuları, Sakarya, Turkey, 18 - 19 October 2017, pp.21
- III. **İstanbul'da İbn Sinacı Bir Filozof: Ali Kuşçu**
ERDEM E., RAJENDRACHARI S., BAŞKIR M. B.
Osmanlı Düşüncesi Kaynakları ve Tartışma Konuları, Sakarya, Turkey, 18 October 2017
- IV. **Hoca Ahmed Yesevi de Bilgi ve Erdem**
ERDEM E.
Geçmişten Geleceğe Hoca Ahmed Yesevi Uluslararası Sempozyum, İstanbul, Turkey, 26 - 28 September 2016, vol.1, pp.368-376
- V. **İlahi Zamansallık Dâvud el Kayserî ve Isaac Newton**
ERDEM E.
Uluslararası İslam Medeniyetinde Zaman Sempozyumu, Konya, Turkey, 8 - 11 October 2015, vol.2, pp.89-98
- VI. **13. Yüzyılda İbn Sînâcı Bir Hıristiyan Filozof John Duns Scotus Tanrı Niçin Metafizikinin Konusu Değildir**
ERDEM E.
Uluslararası 13. Yüzyılda Felsefe Sempozyumu, Ankara, Turkey, 16 - 17 November 2013, pp.60-61
- VII. **13. Yüzyılda İbn Sînâcı Bir Hıristiyan Filozof John Duns Scotus Tanrı Niçin Metafizikinin Konusu Değildir**
ERDEM E.
Uluslararası 13. Yüzyılda Felsefe Sempozyumu, Ankara, Turkey, 16 - 17 November 2013, pp.521-534
- VIII. **10-13. Asır Horasan Mâverâünnehir Düşüncesinde Temel Din Felsefesi Problemleri**
ERDEM E.
Türk Kültürünün Gelişme Çağları-2: X-XIII. Yüzyıllarda Merkezi Avrasya'dan Ön Asya'ya Yeni Açılımlar Sempozyumu, Türkistan, Kazakhstan, 20 - 21 April 2012
- IX. **İslamiyet te Din Felsefe İlişkisi İbn Rüşd e Özel Referansla**
ERDEM E.
İslam ve Hıristiyanlık'ta Monoteizm, Ankara, Turkey, 24 - 25 October 2008, vol.4, pp.104-124
- X. **Hujwiri on Knowledge and Faith**
ERDEM E.
Shaikh Ali Hujaveri: His Life and Contributions, Yeni Delhi, India, 5 - 07 December 2010
- XI. **Craig and His Concept of Eternity A Critique from the Standpoint of the Kalam**
ERDEM E.
2ND INTERNATIONAL CONFERENCE ON PHILOSOPHY June 4-7, 2007, Atina, Greece, 01 January 2009, vol.3, pp.131-137
- XII. **Akıllı Vahiy İlişkisi İbn Rüşd ve Kant**
ERDEM E.
ICANAS 38, Ankara, Turkey, 10 - 15 September 2007, pp.540-541

Supported Projects

ERDEM E., ÖZTÜRK T., AY M., DÜZGÜN Ş. A., KUTLU S., ASLAN İ., TAŞTAN O., ÇETİN R., ESEN M., İMAMOĞLUGİL H. K., et al.,
Project Supported by Other Private Institutions, TEMATİK KELAM TOPLANTILARI-2, 2017 - 2017
ERDEM E., ÇAPCIOĞLU İ., PEHLİVAN N., Project Supported by Other Private Institutions, İlahiyata Giriş, 2014 - 2015
ERDEM E., TÜBA Project, Türkçe Bilim Terimleri Sosyal Bilimler Sözlüğü Dinbilim, 2008 - 2013
ERDEM E., Project Supported by Other Official Institutions, İslamiyet Hıristiyanlık Kavramları Sözlüğü, 2007 - 2011

Scientific Refereeing

Cumhuriyet İlahiyat Dergisi, National Scientific Refreed Journal, September 2023

Metrics

Publication: 61